

Lithuanian translation of:

BCG and your baby. Protecting babies against TB.

BCG skiepai ir jūsų kūdikis

Kūdikių apsauga nuo tuberkuliozės

Skiepijimas

-tai saugiausias būdas apsaugoti jūsų vaiką

Šis informacinis lapelis yra apie BCG (Bacillus Calmette-Guerin) skiepus, kuriais skiepijama nemokamai, siekiant apsaugoti kūdikį nuo tuberkuliozės (TB).

Kas yra BCG skiepai?

Į BCG skiepų sudėtį įeina susilpnintos tuberkuliozę sukeliančios bakterijos (mikrobai). Kadangi jos yra susilpnintos, jos nesukelia tuberkuliozės, tačiau sužadina kūdikio organizmo imunitetą prieš šią ligą, jei jis/ji turėtų sąlytį su minėta infekcija.

Kas yra tuberkuliozė?

Tuberkuliozė yra sunki infekcinė liga, kuri naujagimiams gali sukelti TB meningitą (smegenų dangalų patinimą). Jauniems žmonėms ir suaugusiems ši liga paprastai pažeidžia plaučius, tačiau ji taip pat gali pažeisti liaukas, smegenis ar kaulus. Tuberkuliozės gydymas užtrunka keletą mėnesių. Nors dauguma žmonių mūsų šalyje po gydymo visiškai pasveiksta, tuberkuliozės sukeltas meningitas gali būti mirties priežastimi arba sukelti sunkią negalią.

Kaip užsikrečiama tuberkulioze?

Tuberkulioze užsikrečiama tik nuo kosinčio, šią infekcijos bakterijų plaučiuose arba gerklėje turinčio žmogaus. Kosint į aplinką pasklinda mikroskopiniai lašeliai su mikrobais, kurių įkvėpus galima užsikrėsti. Įkvėpę tų lašelių, jūs irgi galite užsikrėsti šia liga. Nors šie lašeliai ore išsilaiko gana ilgai, paprastai tuberkulioze užsikrečiama per artimą ir ilgalaikį kontaktą su užsikrėtusiu asmeniu.

Ar labai paplitusi tuberkuliozė?

Šeštajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje Jungtinėje Karalystėje kasmet būdavo užregistruojama daugiau, nei 50 000 naujų susirgimų tuberkulioze atvejų. Šiandien šis skaičius sumažėjo iki maždaug 8000 naujų susirgimų per metus (iš kurių maždaug 65 susirgimai yra Šiaurės Airijoje), tačiau šis skaičius yra didesnis nei 1990-ųjų pradžioje, kai per metus būdavo užregistruojama maždaug 5500 naujų atvejų per metus. Taigi, nors ir mažai tikėtina, kad užsikrėsite, vis tiek pravartu žinoti tuberkuliozės simptomus. Tai ypač svarbu, nes tuberkuliozė - tai visame pasaulyje gana plačiai paplitusi liga

Didėjant po pasaulį keliaujančių žmonių skaičiui, auga rizika, kad šalyse, kuriose paplitusi tuberkuliozė, gyvenę ar dirbę asmeneys, užsikrės šia liga arba įveš ją į šią šalį.

Kokie yra tuberkuliozės simptomai?

Tuberkuliozė gali pažeisti bet kurį organą, todėl simptomai yra įvairūs ir kūdikiams ši liga gali pasireikšti visiškai kitaip, nei suaugusiems. Tuberkuliozė yra užkrečiama liga, todėl labai svarbu žinoti jos požymius ir atpažinti ja sergančius žmones. Kreipkitės į gydytoją, jei jūsų kūdikis, šeimos narys, arba draugas:

- kosėja ilgiau nei tris savaites;
- karščiuoja;
- prakaituoja, ypač naktį;
- netenka svorio;
- jaučia nuovargį;
- kosėja krauju.

Kodėl mano kūdikiui siūlomi BCG skiepai?

Jungtinėje Karalystėje, kaip ir daugelyje kitų šalių, BCG skiepais nemokamai skiepijami kūdikiai, kuriems yra didesnė rizika turėti kontaktų su sergančiais tuberkulioze. Šiai kategorijai priklauso kūdikiai, gyventys aukšto tuberkulionės paplitimo srityse arba bent vienas iš tėvų ar senelių yra kilęs iš šalies, kurioje yra aukštas sergamumas tuberkulioze. Skiepai yra nemokami ir paprastai jais skiepijama ligoninėje, iš karto po gimdymo arba grįžus namo.

Kaip skiepijamas mano kūdikis?

Jūsų kūdikiui BCG skiepai leidžiami į viršutinę kairės rankos dalį.

Ar yra koks nors šalutinis poveikis?

Iškart po injekcijos atsiranda mažytė pūslelė. Tai rodo, kad paskiepyta tinkamai.

Per dvi-šešias savaites po paskiepijimo atsiranda nedidelė dėmelė. Keletą dienų ji gali būti skausminga, tačiau palaipsniui pranyksta, tvarstyti nereikia. Užgijus gali likti nedidelis randelis.

Kartais jūsų kūdikiui skiepijimo vietoje gali atsirasti paviršinė žaizdelė. Jeigu iš jos išsiskiria skysčio, naudokite sausą tvarstį (nenaudokite pleistro) ir laikykite, kol susidarys šašelis. Tokia žaizdelė gali gyti kelis mėnesius.

Jei nerimaujate arba manote, kad žaizdelė yra užkrėsta, kreipkitės į gydytoją arba seselę.

Labai retais atvejais skiepai gali sukelti alerginę reakciją, pasireiškiančią atskirų kūno dalių arba viso kūno išbėrimu ir niežėjimu. Dar rečiau vaikams gali pasireikšti stipri reakcija vos per kelias minutes po paskiepijimo, kuri gali sukelti kvėpavimo sutrikimą ar net apalpimą. Tai vadinama anafilaksija. Neseniai atliktų tyrimų metu nustatyta, kad anafilaksija pasireiškia vienu iš maždaug pusės milijono skiepijimo atvejų. Nors alerginės reakcijos gali sukelti nerimą, tinkamai gydant išgyjama visiškai.

Ar yra kokia nors priežastis, kuomet kūdikio negalima skiepyti BCG?

Skiepyti negalima arba skiepai turi būti atidėti, jei jūsų kūdikis:

- smarkiai karščiuoja;
- yra gydomas nuo vėžio arba kitų sunkių susirgimų, kurie susilpnina imuninę sistemą;
- teigiamas ŽIV testo rezultatas, t.y., jei motinos ŽIV testas yra teigiamas;
- serga odos liga, pavyzdžiui, egzema;
- gyvena su asmeniu, kuris įtariamas arba jam diagnozuotas užsikrėtimas TB ir dar nebuvo gydytas. Šiuo atveju skiepai gali būti atidėti, su jumis tai aptars.

Ką dar reikia žinoti?

Jūsų kūdikį, kai jam sueis du mėnesiai, galima skiepyti pagal įprastinę skiepų programą nuo kitų ligų, nepriklausomai nuo to, kada jis skiepytas BCG vakcina.

Tačiau pasirūpinkite, kad mažiausiai tris mėnesius jūsų kūdikio neskiepytų į tą pačią rankytę, kur buvo suleista BCG vakcina, nes toje pusėje gali sutinti limfmazgiai.

Taip pat patikrinkite, ar jūsų kūdikio medicinos kortelėje (PCHR) įrašyta apie paskiepijimą BCG vakcina.

Kaip galiu sužinoti, ar mano vaiką reikia skiepyti BCG vakcina?

Jei atsakėte "Taip" į visus šiuos klausimus, jūsų kūdikis turi būti skiepijamas BCG, jei prieš tai jis nebuvo skiepytas.

- Bet kuris iš jūsų vaiko tėvų ar senelių, kilęs iš šalies kurioje didelis sergamumas tuberkulioze?
- Ar jūs ir jūsų kūdikis ketinate gyventi ilgiau nei mėnesį ar dažnai lankytis vienoje iš šių šalių artimiausioje ateityje?
- Ar jūsų namuose yra tuberkulioze sergantis ar per pastaruosius penkis metus sirgęs arba kilęs iš čia išvardintų šalių asmuo, kuris turėjo ilgalaikį kontaktą su jūsų kūdikiu?

Ar galiu reikalauti BCG skiepų sau ar savo vaikams?

BCG skiepai siūlomi nemokamai tik tiems asmenims, kurie turi specifinius rizikos veiksnius užsikrėsti tuberkulioze. Prieš skiepijant bus įvertinta, ar jūs arba jūsų vaikas atitinkate kriterijus nemokamiems skiepams

Šalys, kurių metinis užsikrėtimo tuberkulioze skaičius yra 40 ir daugiau 100 tūkst. gyventojų

Afganistanas, Alžyras, Angolos Armėnija, Azerbaidžanas

Bahreinas, Bangladešas, Baltarusija, Belizo Beninas, Butanas, Bolivija, Bosnija ir Hercegovina, Botsvana, Brazilija, Brunėjus, Darusalamas, Bulgarija, Burkina Fosas, Burundis

Kambodžos, Kamerūnas, Cape Verde, Centrinės Afrikos Respublika, Čadas, Kinija, Kinija / Honkongas, Kinija / Macao, Kolumbija, Komorai, Kongas, Dramblio Kaulo Krantas, Kroatija

Korėjos Liaudies Demokratinė Respublika, Kongo Demokratinė Respublika, Džibutis, Dominikos Respublika

Ekvadoras, Salvadoras, Pusiaujo Gvinėja, Eritrėja, Etiopija

Gabonas, Gambija Gruzija, Gana, Gvatemala, Gvinėja, Bisau Gvinėja, Gajana

Haitis, Hondūras

Indija, Indonezija, Irakas

Kazachstanas, Kenija, Kiribatis, Kirgizija

Laoso Liaudies Demokratinė Respublika, Latvija, Lesotas, Liberija, Lietuva

Madagaskaras, Malavis, Malaizija, Maldyvai, Malis, Maršalo salos, Mauritanija, Mikronezija, Mongolija, Marokas, Mozambikas, Mianmaras

Namibija, Nauru, Nepalas, Nikaragva, Nigeris, Nigerija, Niue, Šiaurės Marianų salos

Pakistanas, Palau, Panama, Papua - Naujoji Gvinėja, Paragvajaus, Peru, Filipinai

Kataras

Korėja, Moldovos Respublika, Rumunija, Rusijos Federacija, Ruanda

San Tomė ir Prinsipė, Saudo Arabija, Senegalas, Siera Leonė, Saliamono salos, Somalis, Pietų Afrika, Šri Lanka, Sudanas, Surinamas, Svazilendas

Tadžikistanas, Tailandas, Rytų Timoras, Togas, Tokelau, Turkmėnistanas, Tuvalu

Uganda, Ukraina, Tanzanijos Jungtinė Respublika, Uzbekistanas

Vanuatu, Venesuela, Vietnamas

Wallisas ir Futuna

Jemenas

Zambija, Zimbabvė

Šaltinis: Pasaulio sveikatos organizacija. Pasaulinė tuberkuliozės kontrolė: priežiūra, planavimas, finansavimas. Ženeva: WHO, 2008.

Sąrašą šalių, kuriose paplitusi tuberkuliozė, žiūrėkite tinklapyje
www.hpa.org.uk/web/HPAweb&HPAwebStandard/HPAweb_C/1195733837507

Jei norite gauti daugiau informacijos apie tuberkuliozę, BCG ar kitus skiepus, pasikalbėkite su savo gydytoju, sveikatos lankytoju, akušere ar slaugytoja, arba apsilankykite interneto svetainėje DHSSPS www.dhsspsni.gov.uk/immunisation. Papildoma informacija apietai skelbiama www.immunisation.nhs.uk

Atminkite, kad tuberkuliozės gydymas trunka ilgai, yra daug lengviau apsisaugoti.

Produced by the **Public Health Agency** on behalf of the Department of Health, Social Services and Public Safety. Crown Copyright material reproduced with the permission of the Controller of HMSO and the Queen's Printer for Scotland.